

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. □ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vln. □ □ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). □ □ □ □ □
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 18. 19

V Ljubljani, dne 28. oktobra 1911.

Letnik IV.

P. n. naročnike, kateri naročnine za tekoče leto še niso poravnali, nujno pozivljamo, da to svojo dolžnost takoj store, da ne bo nepotrebnih pisarij in stroškov.

Naša načela.

Za otroka.

Danes smo se namenili izpregovoriti resno besedo s slovenskimi stariši in z vsemi tistimi, ki imajo kaj besede v našem javnem življenju. Gre se za otroke, ki so zadnji čas tudi zašli v vrtnec političnega življenja. Otroke vlačijo nekateri na politične in druge shode, jih vpisujejo kot člane v različna društva in pustijo ob takih javnih prilikah celo nastopati. Tu pa moramo javno povzdigniti svoj glas in brez ozira na to in ono plat zaklicati: To ne gre, otrok ni za politično življenje in tudi ne za društva, ki imajo večalimenj politično tendenco, kakor otrok tudi ne sodi v narodnobojne organizacije! To je zlo in za mladino pogubno, zato je zadnji čas, da se zoper to oglasimo in brez razlike na strankarsko mišljenje vse pametne ljudi pozovemo, da temu store konec.

Politično življenje ni za nežno otroško dušo. Politično življenje vzbuja strasti, ki otroško srce zastrupajo, ker je otroška pamet še premalo razvita, da bi jasno spoznala cilj političnega delovanja, sredstva, ki do njega vodijo, in mejo, ki jo je treba v političnih bojih varovati. Politika otroka le zmeša, ubije v njem najblažja čustva in zapelje v sovraštvo. Pustite otroka pri igračah, zgodbah Svetega pisma, pravljicah in lepih berilih, naj se naslaja ob Božji dobroti, lepoti narave in zgledih človeške plemenitosti in mu s političnimi strastmi ne zagrnite bajne podobe, ki si jo je njegova mlada fantazija ustvarila o svetu. Povest o egiptovskem Jožefu, o Tobiji, ki ga je varoval Angelj, o Esteri in Mardoheju, o jaslicah in svetih treh kraljih, vse te zgodbe, ki so se odigravale v preprosti a globokočuteči in z visokimi mislimi prepojeni dobi, ko je

bil Bog človeštvu tako blizu, pa povesti o kraljični in vilah, ki oživljajo drevesa in loge, vode in oblake — vse to uči otroka ljubiti stvarnika in naravo, odpre srce lepoti vsega, kar ga obdaja, zbudi v njegovi duši najplemenitejša in najblažja čustva, pozlati njegovo življenje in položi vanj semena, ki v poznejših bojih in izkušnjavah poženejo tisti idealizem, ki premaga najhujše krize mladeniške duše. Zločin je tako dušo otrovati s politiko, s strastmi in boji vsakdanjega življenja, s stvarmi, ki njihovih dobrih strani otrok še ne razume, slabe pa se ga takoj primejo.

Isto velja za narodne boje, čeprav vemo, da s tem zadenemo v sršenovo gnezdo. Nič ne de! povedati se mora, ker se tudi v tem oziru preveč greši in je v nevarnosti srčni mir in sreča otroške duše! Pomen narodnega vprašanja, potrebo narodnega boja in njegove cilje more razumeti šele odrastli človek, mladenič; otrok pa naj se vzgaja v prvi vrsti kot član vse človeške po božji podobi ustvarjene družbe za ljubezen do Boga in vseh soljudi in do čednostnega življenja! Narodna čustva pa se morajo v otroku vzbujati počasi, previdno, kolikor je neobhodno potreba, brez kričanja in tistega navduševanja, ki ima navadno za posledico to, da otrok, ki ne zna ločiti, zaide v sovraštvo in spočne v svojem srcu mržnjo do tujega naroda. V otroku se s tem vzbujajo tudi napačni ponos, pa, kar smatramo za glavno zlo, skali se mu tista lepa podoba o življenju, ki je zanj to, kar je luč za rastlino. Prezgodaj ga pustite, da pogleda v brezno, v katerem »zija nasproti — življenja gnus, nadlog in stisk ne malo«. Zakaj sovraštvo pasme je gonilo narodnostnih bojev, otrok pa se ima napreje navzeti višjih vzorov, da pozneje s prave poti ne zaide. Popolnoma pogrešeno in vredno najostrejše obsodbe pa je, če se otroka zavleče v narodnobojne in narodnoobrambne organizacije! Tista mati in tisti oče, ki menita, da ni narodna vzgoja v okrilju rodbine in šole za otroka zadostna, ampak da ga je treba vpisati še v narodnobojna društva, ga tam pustiti nastopati in po svoje sodelovati, se kruto motita. Člove-

ka le srce zaboli, če n. pr. bere: »Naši malčki so si lepo osvetlili lice o priliki naše narodne veselice. Takoj po pozdravu so si osvojili srca vseh, ko so z zastavicami in s cveticami pozdravili prišlece, še bolj pa na veselici.« In če bi se to na naši strani prirejalo, bi nam ravnotako malo prav bilo. V starih časih otrok še doma pri mizi ni smel govoriti, danes pa imajo že v javnosti tako besedo. Vsak fanatizem je strup za otroško srce, tudi naroden! Potem jih pa še v časnike denejo, da otroci o sebi bero in si bogvekaj domišljujejo! Če se to ne pravi vsa vzgojna načela postaviti naravnost na glavo, ne vemo, kaj bi to potem bilo. Narodno se ima otrok po pameti in kolikor je prav vzgajati doma in v šoli, na javnem porozorišču je pa otrok kakor vešča ob brleči sveči, zatemni mu pogled in opali dušo. V 90 od 100 slučajev se na ta način le sovraštvo vzgaja, naj kdo reče, kar hoče. Kako hočeš, nespametnik, otroka meriti s svojim merilom! Kaj pa veš, kaj se godi v otroški duši? Podrl si njen mir, jo sfanatiziral in prezgodaj vrgel v metež političnega boja, ki otroka skvari, naj se gre potem za splošne ali splošno narodne javne težnje.

Seveda se izgovarjajo, da Nemci ravnotako delajo. Prvič v dobrih nemških krščanskih rodovinah tega ne delajo, ampak gledajo na to, da ostane otrok vsem prikupen, ljubeznjiv, prijazen z vsemi, naj jih je Bog ustvaril v tej ali oni koži. Pač pa zastrupljajo otroke nemški nacionalci, ki menda že dete v zibelki v »Schulverein« zapišejo. To je njegov prvi krstni list, ker navadno neso otroka k krstu zelo pozno. Je pogan in narodnjak, kristjan postane pozneje. Ali ni to najhujše obsodbe vredno? In to naj bi mi posnemali? Ali imamo mi morebiti eno moralo v svojih odnosih z Bogom in cerkvijo, drugo pa v narodnem boju? Kar je pri Nemcih obsodbe vredno, tega mi ne smemo početi! Otroka bomo Slovenci vzgajali za koristnega člana svojega naroda, če ga bomo v prvi vrsti navajali na bogoljubnost, čednost, usmiljenje z vsem stvarstvom in ljubezen do vseh brez razlike; svoj jezik naj ljubi, drugih pa ne zanemarja in ne zaničuje. Take narodne morale nas je učil Kristus, ki je umrl za Nemce in Slovence. Kaj je za prosep in razvoj naroda še potrebno, to pa pride pozneje, ko se razvijejo otroški možgani in ko stopi predenj življenje v vsej svoji nagoti. Kdor je otroka doma v tem krščanskem duhu učil, temu se ni treba bati, da bi pozneje v javnosti ko je dozorel, za narodne težnje in težave zmisljal ne imel.

Čisto dosledno je, da zahtevamo tudi, da se otrok na druge politične shode v društvih ne vlačí, da se jim daje brati le primerno berilo, nikakor pa ne političnih časopisov, da se jih pa tudi pelje le k takim pre-

davanjem izobraževalnega značaja, ki jih morejo po vsej priliki razumeti in so zanje primerna. Po društvenih prostorih naj se kolikormogoče malo mudijo. Priporočati jim je pa igre, seveda tudi le primerne, ki imajo blago tendenco, zbujačo domišljijo in razširijo duševno obzorje, sirove komedije pa zanje odločno niso. Modro je odredila šolska oblast, da ne smejo otroci v društvih kot člani telovadnih organizacij telovaditi. Pametni stariši, naj so te ali one stranke, morejo to le odobravati, tisti pa, ki se zoper to pritožujejo, kažejo le svojo skrajno slepoto. Ali hočete res, da vam vodijo vašo deco telovadni voditelji, ki navadno še sebe ne znajo voditi, ki jim je otroška duša tuja, ki nehote podirajo v otroškem srcu stavbo, ki so je zgradili v njej edino v to poklicani vzgojitelji in otroška nedolžna narava sama? Razen iger so za otroke tudi glasbene produkcije, kinematograf pa je eden najhujših kvarivcev otroka. Ne samo zavoljo tega, ker so serije navadno za otroke v moralnem oziru neprimerne, kinematograf kvari tudi sicer estetiški okus s svojo nenaturnostjo, bliskavim odigravanjem prizorov in zgolj na senzacijo merečimi sujeti. Seveda je modernim starišem, ki sami nimajo več nobenega okusa, to zelo težko dopovedati.

Nekaj kar je pa za otroke in za ves narod največje važnosti, veliko večje celo kakor organizacija »narodnih malčkov«, je organizacija otrok za protialkoholni boj. V Gradcu imajo na primer »Schutzengelbund«, kojega pravila so od vlade potrjena. Dne 8. oktobra t. l. se je vršilo zborovanje te zveze, na katerem je bilo 2000 otrok v spremstvu svojih starišev in učiteljic navzočih. Program je obravnaval sledeče: Bogoljubnost, zvestoba do cesarja, boj mladine zoper alkoholno strast. To je narodno delo v eminentnem pomenu, primerno za otroke in uspešno, ker otrok za more veliko, če se v pravo smer in na prav način uravnajo njegove mlade sile. »Puer natus est nobis!« — »Otrok se nam je rodil — in je svet odrešil!«

F. T.

Mladina in alkohol.

Dne 8. in 9. oktobra se je vršil v nemškem Gradcu II. avstrijski protialkolni shod. Na njem se je obravnaval skoro cela dva dneva v dvajsetih predavanjih edino ta predmet: »Alkohol in mladina.« S katoliške strani so govorili poleg drugih naš dr. K r e k, vseučiliški profesor dr. U d e, baron P r a ž a k in mladi, pogumni organizator dunajske krščanske mladine, A n t. O r e l. Ta mladi mož je kakor nalašč ustvarjen za mladinskega organizatorja. Izobražen, neustrašen, gibčen, dober govornik, odločen, praktičen katoličan. Nas le veseli, da se je

na Dunaju, kjer se hoče socialna demokracija polastiti vse delavske mladine, našel pogumen mož, ki zbira mladino okoli krščanskega prapora; in veseli nas, da njegova organizacija primeroma lepo uspeva.

Na drugi strani nas pa kot mlade ljudi tudi zanima, kaj so morali modri možje v Gradcu cela dva dneva toliko govoriti o mladini in alkoholu. Izšla bo o tem shodu cela knjiga. Danes teh govorov še nimamo pri roki. Zato hočemo namesto drugega poročila podati tukaj govor, ki ga je imel isti Anton Orel na prvem avstrijskem protialkoholnem shodu pred tremi leti na Dunaju:

Mladeniška organizacija in alkohol.

Boj proti alkoholizmu je večjidel še boj, ki se razvije v bodočnosti; mi smo pravzaprav šele začetniki. Ta pojav nam daje veselo nado, kajti četudi so danes naše vrste še majhne po številu bojevnikov, je največ vzrok to, ker so stari preveč vdani vkorenjenim navadam ter se dajo le s težavo navdušiti za našo reč. Nasprotno pa je mladina veliko manj v sponah slabih navad, mladinski idealizem se da razvneti do iskrenega navdušenja za našo reč; zato smemo zaupljivo zreti v bodočnost.

Truditi se moramo torej, da pridobimo mladino, predvsem ono mladino, ki je vsled slabih socialnih razmer, v katerih živi, prav posebno ogrožena od alkoholizma ter v največji meri izpostavljena zapeljivosti alkohola.

Podlaga za vse naše delovanje je krščanska vera. Ta nam daje najostrejšo orožje v roke za boj proti alkoholizmu. Po eni strani nam nalaga kot prvo dolžnost izpopolnjevanje samega sebe, ko nam zapoveduje prizadevati si, da se vedno bolj približujemo svojemu vzoru Kristusu. Na drugi strani nas uči, da ne živimo zato na zemlji, da si tukaj napravimo kolikor mogoče prijetno življenje, temveč da osrečujemo tudi druge, svojega bližnjega. Zato nam zapoveduje brez dvoma tudi, naj se z vsemi močmi borimo zoper alkoholizem, ki ponižuje nas same ter spravlja v nesrečo milijone naših bratov.

Na podlagi krščanske vere sloni izobrazba značaja in mišljenja, ki naj bo naši organizaciji vsikdar najsvečejša naloga. Značajan je oni, ki ima načela, katera jasno spozna ter se po njih ravna, ne oziraje se ne na levo ne na desno. Uživanje alkohola ovira spoznanje resničnosti in dobrega ter slabi voljo; slabi tudi značaj. Zato se mora naša mladina, iz katere naj izidejo plemeniti možje, ogibati alkohola kot največjega sovražnika značajnosti. Kdor se ga ogiblje, postane jeklen značaj.

Naše mladinsko gibanje hoče vzgajati samostojne ljudi. Samostojen je oni,

ki se trdno postavi na lastne noge; plavati mora proti valovom. Zato mora mladina, če hoče kdaj postati samostojna, plavati proti valovju pogubnih pivskih navad.

Naša organizacija hoče vzgajati dalje za socialno in kulturno delo. Kdor se hoče na teh poljih izkazati moža, mora prvič jasno spoznati cilj in stvari tako, kakor so; to spoznavanje pa ovira alkoholizem, ki nam jemlje veselje za resno, duševno delo. Dalje moramo za temi cilji stremiti s krepko voljo; alkohol pa slabi voljo, jemlje pogum. Končno se mora delati energično: alkohol pa stori človeka topega in lenega. Zaradi svojih socialnih in kulturnih nalog se mora torej mladina ogibati alkohola.

Da more vršiti to delo, si snuje mladina svojo organizacijo. Kdo pa je večji sovražnik organizacije kot alkohol? Ljudje, ki mečejo denar ven za alkohol ter s tem rede svojega in nas vseh sovražnika, namreč alkoholni kapital, nimajo nikdar denarja za organizacijo; ta pa potrebuje denarja. Alkohol povzroča prepir in surovost; organizacija pa potrebuje složnega skupnega dela in plemenitih src. Alkohol izpodkopa pravost in čednostno življenje; mladinska organizacija pa, v kateri ni krepkega življenja in discipline, bi bila le v pogubo mladini. To jako dobro ve naša mladina in zato se mora ogibati alkohola.

Mi smo od prvega početka, ne da bi bili naleteli na odpor, propagirali ne takozvane »treznosti«, ampak vedno popolno abstinenco. Tudi naš list »Arbeiterjugend« zavzema v tem oziru najradikalnejše stališče. Vedeli pa smo tudi, da se mo ajo, ako se zahteva abstinenca, ustvariti predpogoji. Zato smo vedno skrbeli, da ima vsaka mladinska organizacija zaseben lokal. Mladinska organizacija v gostilni — ne gre, vsaj za dalj časa ne. S poučevanjem in s tem, da smo gojili v mladini resno in plemenito mišljenje, nismo dosegli le, da ni nikdar nikakih alkoholnih izgredev od straninaših članov, temveč da večji del, četudi ravno ne prisega na abstinenco, vendar v resnici živi abstinentno ali skoraj abstinentno. Mi skušamo spraviti abstinenco v navado. Tudi oni v naši organizaciji, ki niso abstinentje, jo smatrajo za boljšo in popolnejšo. Ako je treba kdaj zastopati našo organizacijo, n. pr. na javnih shodih v gostilnah, pijo celo oni, ki niso abstinentje, največ brezalkoholne pijače, ker to zahteva čast organizacije. Uživanje alkohola ne velja več za prednost, ampak za slabost. Pri delu se pije namesto piva mleko. V onih organizacijah, ki so že dalj časa v našem mladinskem gibanju, kjer je torej naše prizadevanje pognalo že krepke korenine, so člani odbora v večini strogi abstinentje; mnogo-

krat tudi zaupni možje. Do tega jih je dovedla ravno zavest odgovornosti.

Tako je naša organizacija, ne da bi stavila abstinence kot pogoj onemu, ki hoče postati član, v resnici protialkoholna in vodi do abstinence. Kako resno se zavzema za protialkoholno delo in kako mogočen vpliv ima to stremljenje, kažejo sklepi društvenih sestankov. Dne 15. novembra leta 1907 se je sklenilo, da se brezpogojno odstranijo iz vseh društvenih lokalov alkoholne pijače, da se povsod razširja protialkoholna literatura in naj se povsod vršijo poučna predavanja o alkoholnem vprašanju.

In 8. septembra 1908 se je spopolnil socialnopolitični program krščanske mladinske organizacije z zahtevo: »Postavno naj se prepove dajati alkoholne pijače nedoraslim.« Da bo protialkoholno stremljenje iz naše mladinske organizacije prodrlo v vse krščanske organizacije, posebno močno pa v krščanske delavske organizacije, kaže že naravni razvitek.

Nagibi, ki govore za abstinenco in ki sem jih razložil, da bodo imeli uspeh, zahtevajo velikega idealizma. Naša mladina ima mnogo idealizma; saj je že dokazala. Alkoholno vprašanje je vzgojno vprašanje. Pri vzgoji pa moramo vedno stremiti za najvišjimi ideali. In naša mladina kaže razumevanje za to visoko stremljenje.

K tem izvajanjem imamo mi od svoje strani pripomniti sledeče: Žalostno dejstvo je, da frakelj gospoduje na Kranjskem še med velikim delom mladine. Pravijo, da n. pr. na Gorenjskem število onih neznačajnežev in zdražbarjev, ki ovirajo napredek katoliške organizacije, ni padlo, kar dokazujejo ponekod politični pojavi pri občinskih volitvah. Ta stvar je piscu teh vrstic postala nekoliko bolj jasna, ko je slučajno te dni vstopil v neko gostilno v kranjski okolici in videl sedeti fante okoli mize, na kateri so se v tisti znani zelenkasti luči svetile steklenice z jerušom. Kjer špirit razkrajaja celice v možganski snovi, tam se katoliška misel ne bo prijela. Koder so glave s fuzlom prepojene, katoliške ideje ne morejo korenin pognati. Kakor omamijo ribe v vodi s plini, da jih omotene polove, tako love nasprotniki pristašev v gostilni, koder alkohol omamlja pamet. Žalibog sem nekje drugod zapazil tudi v nekem našem konsumnem društvu steklenice z brinjevcem, tropinovcem, rumom in podobnimi izdelki. Izvedel sem pa tudi, da je ravno od tega največji dobiček. Vino in pivo samo bi kupčije ne moglo držati — mora biti fuzel. (Bolj »fini«, seveda.)

Ali res ne bo mogoče te pogubne strasti med našim ljudstvom zatreti?

Nam se zdi, da bo treba vso pozornost v protialkoholnem boju obrniti na nežno mladino, zlasti na šolsko. Politična društva so ji prepovedana — in po pravici — tudi telovadba v okvirju telovadnih organizacij ji ni dovoljena — tudi po pravici. Politična in tudi nacionalna vprašanja stran od nežne mladine, da ji prezgodaj strasti ne zamore najblažjih čustev! Pač pa je potrebna protialkoholna organizacija šolske mladine po vzoru »Kreuzbündnissa«. Protialkoholna organizacija šolske mladine za boj proti alkoholu v interesu zdravja in nravnosti je od vlade potrjena in nima oblast ničesar proti temu. Zato naj merodajni faktorji pri nas to reč v roke vzamejo in hitro izpeljejo.

(Nežna mladina postani rešiteljica slovenskega ljudstva iz spon alkohola!)

Naša organizacija.

Tečaji.

Predsedstvo Z. O. se je v zadnji seji pečalo z dvema velevažnima vprašanjema: 1. občni zbor, 2. tečaji.

Glede občnega zbora se je sklenilo, da se vrši v nedeljo 3. decembra v Ljubljani. Občni zbor bo zelo važen vsled referatov, ki se bodo podali, zato je želeli od strani odsekov kar največje udeležbe. Vprašalne pole za statistiko so se že razposlale. Odseki se naprosijo, da iste natančno izpolnijo in jo pravočasno dopošljejo.

Glede tečajev pa se je sklenilo sledeče: doslej je priredila Z. O. vsako leto pred občnim zborom celotedenski tečaj. Ker se vrši prihodnje leto za letos nameravana manifestacija v Ljubljani, bi bil celotedenski tečaj nekoliko prezgoden. Vsled tega se bo vršil:

1. pred občnim zborom tri dni v Ljubljani tečaj za načelnike in vaditelje;
2. v zgodnji pomladi pa celtedenski tečaj.

Na Koroškem in Štajerskem žele imeti že letos celtedenski tečaj. Prošnjam bo težko ugoditi. Pač pa priporočamo Koroščem, Goričanom in Štajercem, da pošljejo na letošnji tridnevni tečaj najboljše moči, ki bodo pošteno lahko tekom zime poučevale po odsekih. Na tečaj pomladi pa naj pošljejo vsi odseki kar največ udeležnikov.

Naj pripomnimo, da namerava Slov. kršč. soc. zveza v Ljubljani prirediti zopet prepotrebni socialni kurz.

Predsedstvo je naročilo vaditeljskemu zboru, da izdela do prihodnje seje natančen načrt za letošnji tečaj, katerega bomo potem priobčili v »Mladosti«.

Naj odseki že sedaj o tem razpravljajo pri sejah in naznanijo Z. O. v Ljubljani udeležnike. Stroški za tridnevni tečaj bodo nizki. Natančno o tem prihodnji teden v okrožnicah. Na zdar!

Ljubo domá.

Vzljubimo domačo zemljo!

»O vdova tožna, zapuščena
Ti mati toliko sirot,
S krvjo, solzami napojena,
Ki bol poznaš le, nič dobrot.«

Te besede našega velikega pesnika so mi prišle na misel, ko sem začel pisati ta članek. Slovenska zemlja, kako lepa si, a kako zapuščena! Tvoji sinovi so nehvaležni ter te trumoma zapuščajo, zapuščajo lepe naše domove ter brez ljubezni do tebe hitijo v tujino za negotovo srečo. Ta razvada je postala v zadnjem času prava strast v našem ljudstvu, prava kuga. Srce se trga človeku, ako opazuje to izseljevanje. Vsak dan se odpelje iz primorskih mest na stotine mladih, čilih naših moči, kateri večina drvi v svojo lastno pogubo. Sinovi zapuščajo stariše, ki so komaj čakali, da jim je fant odrasel, da bi jim pomagal pri delu. A sedaj? Dorasel je sicer, toda ne za domače delo, ampak za tujino. Fant je star komaj štirinajst ali šestnajst let; šolske knjige so še takorekoč odprte, a srce ga že vleče daleč čez morje v Ameriko. Očetu noče biti pokoren. Za materine opomine je že prevelik, zatorej od doma! V Ameriki se bode živelo brezskrbno. Amerikanski dolarji mu bodo kar leteli v žep, da bo lahko popival po cele večere. Kar je pa glavno, v strahu pred starši mu ne bo treba biti. To bo življenje! Toda ko pride tja, vidi, kako se je revež varal. Zlati gradovi, katere si je zidal v oblake, so mu nenadoma splavali po vodi, kajti mesto lahkega dela našel je tu samo trpljenje. Od doma silijo tudi dekleta. Hčerka noče biti pokorna svoji materi. Njeni opomini so ji deveta briga. V srcu pa že dolgo časa goji željo, da popusti dom ter pojde na tuje. Za zgled si stavi sosedovo »Ivanko«, katera je šla pred letom v Ameriko služiti za deklo, a sedaj si je prislužila kakor piše, lepe denarje. Toda kar je pa glavno, je to: Moža bo lahko dobila. Zatorej v Ameriko, tam je prava sreča. Mož gospodar zapusti domačijo, zapusti mlado ženo, zapusti mladoletne otroke, ter se poda za negotovo srečo na tuje. Domov pošilja trdo prisluženi denar, katerega pa žena brezskrbno zapravlja s pijačo, lepo obleko in drugimi takimi rečmi. Ko pa pride mož domov, kaj najde? Dolg nepoplačan. Žena

ne mara mnogo zanj. Otroci nimajo prave ljubezni do očeta, kajti prej ko ga ni bilo, je bilo vse bolj prijetno. In čestokrat se dogajajo v hiši prepiri in kletve. Konec tega je, da odide nekega dne mož zopet nazaj, a denarja ne pošilja več, ker ga rajši sam zapravi. Žena prej vajena zapravljanja, mora imeti tudi sedaj denar, katerega si jemlje na posodo. Zatorej ni čudo, ako pride prej skoraj nezadolženo posestvo na boben. In konec vsega tega je beda in revščina. Otroci strgani, mati pijanka.

Takih slik, dragi bratje Orli, ni malo. Dogajajo se dan za dnem. Dan na dan razpadajo naši slovenski domovi. In kdo je temu kriv? Prokleta strast po Ameriki. Ti rušiš srečo v slovenskih domovih! Ti razdiraš zakonske zveze! Ti odtujiš otroke od starišev! Kakšno pa je toli hvaljeno in zaželjeno življenje v Ameriki? Za zgled naj zapišem eno iz med pisem mojega prijatelja, nekega Orla. Evo ga: »Gotovo se še spominjaš dragi prijatelj, kaj sva govorila pred letom ob slovesu. Obljubil sem Ti bil, da Ti bom opisal razmere tukajšnjih Slovencev. Slovencev nas je tu veliko. Nekateri imajo tu svoje rodovine in svoje domove. Mnogo nas je pa tudi neoženjenih, posebno mladih fantov. Imamo tudi svoja slovenska društva, v katerih se shajamo, da se navdušujemo za dobro stvar. Kar se pa tiče dela, se Ti ne morem posebno pohvaliti. Slovenski časopisi prav nič ne pretiravajo, ako pišejo, koliko tisočev delavcev je brez dela. Tovarne vsak dan odpuščajo mnogo delavcev, a novih nič ne sprejemajo. Tam kjer jih je prej delalo do pet tisoč, jih delaj sedaj komaj pet sto; a še ti ne vemo kedaj nas odslove, ker zmiraj zapirajo tovarne. Srce se pa trga človeku, ko vidi toliko mladih, čilih slovenskih fantov tavati okrog brez dela, ter se preživljati s tatvino in drugimi nepoštenimi dejanji; a doma pa toži naš kmet, kako mu manjka delavnih rok. — O dekletih niti ne govorim, kajti, ako bi imela katera sem priti, naj rajši ostane doma. Ravno tako naj rajši ostanejo doma tudi fantje!«

Tako slovenski Orel v Ameriki. Kaj pa mi dragi bratje Orli? Mar bomo tudi mi zapuščali tako brezobzirno domačo grudo? Ne! Mi hočemo ostati doma. Vzljubimo to zemljo! Vzljubimo jo z ono veliko ljubeznijo, s katero so jo ljubili naši pradedje, za katero so prelivali kri v neštetih bojih za ljutim turkom. »Vse za vero in za domovino drago«, to bodi naše geslo. In ako se bomo po tem geslu ravnali, ako bomo po tem geslu hodili svojo pot, potem sem za trdno prepričan, da tudi našemu narodu zasije lepša zarja in boljša bodočnost.

Anton Adamič, kmetski fant iz
Dobrépolja.

Kolki,

ki jih je Z. O. izdala, so jako lični. Vsak odsek mora vse svoje dopise bodisi na Zvezo, bodisi na okrožje ali druga odseka z našim kolkom kolekovati, poslužuje se naj ga pa tudi sicer v pismenem občevarju. S tem podpira organizacijo.

Cena 1 komad 5 v, 300 komadov 6 K.

(Naroče se pri Albinu Zajcu, Ljubljana, Poljanska cesta 11.)

Naši fantje.

Okrožja.

Kamniki. Občni zbor se je vršil dne 8. oktobra v Kamniku. Iz podanih poročil posnemamo sledeče: Okrožje šteje 12 odsekov. Od lani sta se ustanovila odseka v Stranjah in Ihanu. Sprejel se je v okrožje odsek v Moravčah, črtal pa odsek v Vodica. — Revizor pravi: nekateri odseki poznajo premalo discipline, v telovadnici se kadí, po telovadbi se ponekod hodi v gostilno, »Mladost« se premalo čita. — Okrožni odbor je imel 6 sej. 25. in 26. marca se je vršil okrožni tečaj v Kamniku. — Odbor se je izvolil sledeči: predsednik Maier, I. podpredsednik Gorenc, II. podpredsednik Boze, načelnik Stenin, I. podnačelnik Repnik, II. podnačelnik Vidmar, tajnik Zevnik, namestnik Hočevnar, blagajnik Loboda, revizor Jerič.

Idrija. Seja se je vršila dne 8. oktobra v Spodnji Idriji. Predsednik pozdravi novega tajnika odseka v Idriji br. Ig. Oberstara. Važen sklep se je storil glede pouka trobentačev; okrožni vaditeljski zbor naj poskrbi, da bo poslal na željo onih odsekov, ki potrebujejo vaj v trobentanju take vaditelje, ki bodo vsporedno z vsako telovadbo, poučevali telovadce tudi v trobentanju. Predsednik opozarja zastopnike odsekov, da naj prično takoj prirejati fantovske večere. Z veseljem se sprejme predlog, da se ne smenoben Orel udeležiti kake prireditve nasprotnikov. Odsekom se priporoča, da se udeležijo dekanjskega shoda, ki se bo vršil dne 26. novembra.

Odseki.

Škofja Loka. Letošnje leto smo priredili mladeniški tečaj, tudi več izletov smo priredili, med drugimi se je naš odsek udeležil telovadbe idrijskega okrožja v Žireh. Javne telovadbe našega okrožja dne 8. septembra v Stari Loki smo se udeležili polnoštevno. Sedaj ko smo zaključili zunanje delo, bomo pričeli gledati tudi na notranje delo odseka, ne samo na gibčnost in moč, pač pa tudi na vzgojo duha! Zato bomo imeli sedaj pozimi vsako sredo večer fantovske sestanke, kjer bomo obravnavali vse važnejše stvari, ki se tičejo splošno vseh naših krščanskih organizacij. Zato so vabljeni vsi mladenci, naj si bodo že naše organizacije, Marijine družbe ali člani Izobraževalnega društva. Na vas dragi mladenci je, da bodo imeli ti sestanki uspeh, gotovo ga pa bodo dosegli, ako se jih bode te pridno udeleževali. Torej na veselo svidenje!

Šent Janž na Dolenjskem. Z velikim veseljem vam imamo poročati, da se je pri nas ustanovil telovadni odsek Orla v nedeljo, 22. t. m. Ustanovni shod je poživljal s svojim govorom brat Jeločnik. Prijazdil je k nam v družbi z g. župnikom iz Radeč in mecenom naših bližnjih Orlov, g. Nikolajem pl. Gutmannastal. Kar je čulo ljudstvo od govornikov, zlasti mladina, bilo je prav poučno in spodbudno.

Ni čuda, da je kljub temu, da je mnoge zadržal doma sladki mošt, takoj pristopilo k odseku 34 Orlov, v dekliško Zvezo pa se je vpisalo 48 deklet. Orel bo razpolagal s čvrstimi fanti. Treba samo, da vztrajamo, kakor smo začeli, k čemur bodo gotovo pripomogle največ nove moči, ki so na čelu fare, nova gg. župnik in kaplan, ki se gotovo ne bosta ustrašila nobenega truda in dela za napredek in vsestranski razvoj naše šentjanske maldinske organizacije. V nedeljo ima odbor Orla prvo sejo, da določi svoj načrt glede vaj in predavanj. V odboru so: Erman Alojz iz Beržan, predsednik; Fr. Brajdar, podpredsednik; Erman Alojz iz Gaja, blagajnik; kaplan Josip Koželj, tajnik; Zupan Franc in Repovž Jakob, ostala odbornika.

Gornja Branica. Prešlo je vroče poletje in bliža se čas, da se bomo Orli zopet zbirali na poučnih večerih za razvedrilo in omiko duha. Predno te večere pričnemo, pogledimo malo na preteklo spomladansko in poletno dobo in dajmo si račun, kako in kaj z dušnim in telesnim gospodarstvom. Vobče rečeno: preteklih dni nismo napravili. Tehnično smo se pripravljali za mladeniški tabor, a ko je bil ta preložen, vrgli smo se na pripravljanje za našo veselico. Učili smo se, vadili se in vspevala je dobro. Če prav so nas hoteli nasprotniki bojkotirati, bila je vdeležba obila. Ko je kasneje vipavsko okrožje sklenilo, da se ima vršiti tudi okrožna telovadba pri nas, odstopili smo jo bratskemu odseku v Gabrijah, z namenom, da se isti opomore in da zbudi tudi bližnji Stanjel in Kras. Pri telovadbi smo bili tudi mi zraven. Seveda so i v tem sršenovem gnezdu nasprotniki napeli vse svoje moči, da bi jo preprečili, pa ni šlo; pač so jim pa Orli ustavili javen ples. Kaj so hoteli, malo so počukali in konec je bilo njihove gloriije. Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade. Na rožnensko nedeljo vdarili smo jo pa na trda kraška tla, daleč dol v Veliki Dol. To nedeljo so namreč ustanovili Dolci svoj lastni telovadni odsek, ki šteje že precej telovadcev. Naš odsek se je pomnožil, pristopilo je tudi par telovadcev s Krasa in iz Erzolja. Naše vrste se množijo, orlovski duh prodira tudi že proti Krasu, in dal Bog, da najde naša organizacija tudi na skalnatem Krasu trdna tla! Občutno nas je pa dne 4. oktobra zadela izguba našega blagajnika brata Sorta, ki je odšel k vojakom. Prvi našega odseka šel je on k naboru in prvi moral je v vojaško suk-njo. Spremili smo ga skupno na kolodvor, poslovili se za tri leta od njega, a ne pojde nam pa iz spomina. Ko boš služil, Alojzij, cesarja, ne zabi ne Boga ne Orlovskih idej! Prihodnji mesec začnemo zopet s predavanji in s tečajem, od katerega si veliko obetamo, če Bog blagoslovi naše delo.

Podgora. Izgubili smo kar štiri brate, in sicer je šel eden izmed teh k vojakom, eden v vrtnarsko šolo v Mödling pri Dunaju, dva brata Idričana pa, ki sta delala v tukajšnji papirnici, sta se vrnila domov. — Upamo, da bodo ostali vsi štirje vedno Orli. Idričana lahko pristopita k tamošnjemu odseku. — Je že precej časa minilo, odkar je bilo ustanovljeno Goriško okrožje, o njegovem delovanju pa ni nič slišati. Kako to?

Diplome.

Vsak redni in podporni član Orla mora biti ponosen na umetniško izdelane diplome, ki jih je Z. O. založila. Diploma Z. O. bo v kras sleherni hiši, kjer imajo Orla! Zato je dolžnost vsakega Orla, ki kaj da na svojo organizacijo, da naroči diplomu.

Cena 2 K.

(Naroče se pri Ludoviku Tomažiču v Katoliški Tiskarni)

Leposlovje.

Naša Micika.

Povest slovenskega dekleta.

Spisal Stanko Bor.

(Dalje.)

Po Tonetu je zavrelo, vsa kri mu je stopila v glavo, pozabil je, da stoji na javnem kraju, na cesti, med množico. Vrgel je srce na tla, da se je razletelo na koščke. Ljudje so za hip obstali in začudeno zrli v njega in Micko — nekateri so pogodili položaj, si dali znamenja soglasja z očmi in rekli par pikrih in zbadljivih. Micka si je potisnila ruto na oči in se pomešala med množico, Tone je vzdignil ogorčeno svojo desnico, požugal za njo in siknil skozi zobe: „Le počakaj!“

In tedaj se je nekoliko streznil, prišel je toliko k sebi, da se je zavedel, kje stoji. In ozrl se je po obrazih okoli stoječih in videl, da se mu smejejo in rogajo, videl je, da se nekaj oseb prigiba in pobira koščke razdobljenega srca. In podžgalo ga je še bolj. Potisnil si je klobuk na oči in odhitel proti gostilni.

„Tine zaprezi takoj!“

„Ne mudi se!“

„Zaprezi, sicer grem peš!“

„Kaj ti je? Kaj se je zgodilo?“

„Ne vprašuj!“

„Sedi in pij z nama! Nekaj se je moralo zgoditi!“

Toni je pograbil kozarec in ga izpil na dušek, poklical je še vina in pil, na vprašanja Gabrova ni odgovarjal, Tine ga je pustil pri miru, ker ga je poznal in vedel, da ni dobro z njim govoriti, kadar je razjarjen.

V sobo je stopila Angela. Tone se je izmuznil in odhitel zopet k lectarjem. Nakupil je veliko najrazličnejšega blaga z najrazličnejšimi napisi. S klobukom na oči, hitrih, nekoliko že negotovih korakov nazaj v gostilno. Micka se je medtem že vrnila in se odpravljala z očetom na pot proti domu. Tone je ni pogledal, razgrnil je pred Angelo zavitek in ji pokazal odpustke.

„Glej, Angela, koliko odpustkov sem ti kupil!“

„Hvala!“

„Mi pa še ne gremo! Vina!“

Micka se je izmuznila iz sobe, Gaber je še malo postal in gledal Toneta, ki se je sukal okoli Angele, kakor da ne vidi in ne čuti okoli sebi nikogar več. In zmajal je stari mož z glavo in odšel.

Pozno zvečer, ko se je mesto že umirilo in je bilo čuti samo še krik in vik, pijano petje in hripavo kričanje iz gostilen, je zdrdral iz mesta voz, na katerem so se peljali Tine, Tone in Angela. Konj je tekel po bliskovo, zrak je bil hladen, na nebu so se prikazovale zvezde. Tone je zdajpazdaj hripavo zavriskal, podražil Angelo, priganjal Tineta, naj pože hitreje. A ko ga je hladni večerni zrak nekoliko streznil, je potihnil in se prijel za glavo, v kateri mu je šumelo, da je bilo joj. Semenski hrup in oni prizor, ko je ponudil Micki srce, neizmerna sramota, ponižanje, razžaljenje, jeza, misli na maščevanje in sto in sto misli na oni prizor mu je vstajalo v glavi, ena misel je izpodrivala drugo, vse so se pa združile proti koncu v eno samo: v sovraštvo, neizmerno sovraštvo do Gabrove Micke. In izginil je za hip oni prizor na semnju iz spomina in porajale so se nove misli; kako se bo maščeval na njeno predrznostjo in oholostjo.

Konj pa je drvil po bliskovo po cesti mimo dreves, mimo polj, mimo travnikov, skozi vasice in sela, kakor bi čutil, da čim hitreje vozi, tem hitreje se menjujejo v Tonetovi glavi misli, tem hitreje vstajajo in se porajajo nove, a vse družijo okoli istega predmeta, vse imajo isti cilj, vse vodi isti namen: ponižati to oholo, iz dna srca sovraženo Gabrovo Micko.

VIII.

Micka ni bila klepetulja, Tone ni bil tako neumen, da bi sam pravil o svoji sramoti — in tako se je zgodilo, da je ostal tisti dogodek na semnju vaškim ravednežem prikrit. Da pa se je nekaj zgodilo na semnju, da je Toneta nekaj neprijetnega doletelo, o tem je vedel krčmarjev Tine, o tem je zvedela po par dneh cela vas, zakaj Tone se je čisto izpremenil. Nikdar še ni bil z vaškimi dekleti tako prijazen kakor tiste dni, „sam med in mleko se mu cedi iz ust“, bi rekla vaška dekleta, če bi poznala grškega pesnika Homerja in njegove trojanske junake. Če pa je katera omenila Micke, se mu je obraz zresnil in besede so mu zastale, ali je obrnil pogovor na kak drug predmet, ali je pa popolnoma utihnil.

„Nekaj mu je storila“, so ugrabila dekleta.

Med fanti na vasi je imel Tone glavno besedo, in med njimi je tudi govoril tako, da se je poznalo, kaj je on v primeri z ostalimi. Po onem semnju se je pa spremenil, kramljal z vsakim veselo in domače, tako da so se mu vsi čudili. In ko so prišli ob nedeljah v gostilno, jim je plačal za pijačo — in pohljalil so ga, dobrikali se mu in mu zatrjevali, da store za njega vse.

Neko posebno nagnjenje pa je kazal Tone proti Angeli. Govoril ji je lepe besede, ugajal ji je s svojim ponosnim nastopom, s svojo fantovsko ošabnostjo — in ni minulo par tednov, že so se ob nedeljah v gostilni križali med njima pogledi, ki so bili od Angeline strani vroči, omamljivi, od Tonetove veseli, zapeljivi.

„Ujel se bo!“ so si namigavala dekleta in Tone jih je čul in se vzradostil. Vstal je oblastno in povabil Angelo na ples. In njene oči so se zaiskrile, prišla se ga je trdno in mu pošepetala kaj na ušesa — Tone se je pa smehljaj, tolkel z nogo ob tla, sempatja zavriskal in se kazal židane, razigrane volje.

Tedaj je postal Tone prva oseba v vasi. Dekleta so govorila rada o njem, fantje so ga hvalili, možje so menili, da bo dober gospodar, ko mu preidejo te mladeniške muhe iz glave, matere odraslih hčer ga pa niso mogle prehvaliti.

Prišel je čas mlatve. Po štirje in štirje fantje so se zbrali in hodili mlatit. Ob nedeljah popoldne so prišli gospodarji v gostilno med fante in se pomenili z njimi, katere dneve bodo pri njih mlatili.

In priti je moral v gostilno tudi Gaber. S takimi ljudmi, ki pridejo v gostilno samo vsake kvatre v letu, je pa križ, hočem reči, domači imajo z njim križ. Ko vidijo taki možje druge, vsakonedeljske obiskovavce gostilne, kako moško sedijo, kako moško pijejo, kako moško in neuporekljivo klčejo prišlece piti, kako moško kadijo cigare, se jih poloti neka nedoumna želja, biti tak kakor oni, piti tako kakor oni, klicati piti in kaditi tako kakor oni. In mož se ga počasi navleče, cigare ga omamijo — in smešen postane, kadar nerodno drži cigaro med zobmi, po svojem, po njegovem mnenju modrem govorenju, se samo smeši.

Tako je bilo z Gabrom. Dobil je mlatce, plačal jim že naprej par litrov vina, ob prvem mraku pa vstal in se hotel posloviti. Nekdo mu je omenil, da ženske gospodarijo pri njegovi hiši — in mož je hotel pokazati, da to ni res, da njega nihče ne vlada, da je on gospodar pri hiši — in demonstrativno se je vsedel, prižgal cigaro, govoril vsemogočno in ostal, ponujal piti vsakemu, ki je nanovo vstopil.

In ko je bilo že pozno, so se vrata odprla in na pragu se je prikazala Micka, ki ga je prišla iskat.

Težak, skoro neprodiren vzduh je visel v sobi, oblaki dušičnega, mamljivega dima so se vlekli pod stropom, razlito vino je razširjalo neznosen duh. Micko je skoraj nazaj vrglo, tako ji je udaril v nos ta neznosni duh. Obstala je na pragu, si zasenčila oči, ki so jo zasketele v tem ozračju in pogledala je po očetu. Tihota je nastala v gostilni, dekleta so se skoraj malo sramovala, da jih najde Micka v taki družbi, fantje so se začudili, ko so zagledali Micko prvič v gostilni, možje so se vzrli na Gabra, kaj bo sedaj naredil, ker ga je prišla hči iskat.

„A, Micka, ti si prišla! Na, pojdi pit!“

„Ne grem! Pojdite domov oče!“

Predno je Gaber kaj odgovoril, je vstal Lončarjev Tone, vrgel krono pred hamonikarja in oblastno rekel: „Polko!“

(Dalje prih.)

Uredniški pogovor

V tej in v zadnji številki našega lista smo objavili več člankov, ki so jih spisali fantje iz naše organizacije na kmetih. Za izobraženca seveda ni v njih povedanega nič novega, vendar pa bi bilo zelo napačno take članke podcenjevati. Nasprotno, uredništvo polaga nanje odnekaj veliko važnost. Prvič kažejo, kako so mnogi naši fantje že spretni v pisani besedi, kako živo in točno se znajo izražati, drugič pa obravnavajo vsi predmet, ki je bitne važnosti za naš narod: izseljevanje, ki nam zadaje tolike rane. To kaže, kako kmečki fantje našega mišljenja razumevajo pomen dela za zboljšanje gospodarskih in moralnih razmer med našim ljudstvom in vedo, kje je treba reformo začeti. In res! večidel je zraven splošnih, svetovnih vzrokov današnjim slabim gospodarskim razmeram med velikim delom ljudstva krivo to, da se je kmečki stan zanevaril. Za kmeta so se delale slabe postave, zanesla se je vanj nezadovoljnost z lastnim stanom, kmečka mladina sili v mesto in kmetsko pridelovanje zato pada — ni čuda, če so potem izdelki dragi. V drugih deželah, kjer se za kmečki stan dela, pa je zato veliko boljše in ljudje lažje izhajajo. Na Francoskem in v Nemčiji n. pr. je zato menj siromaščine kakor pri nas, pa tam je tudi kmet dosti na boljšem. Vzemimo n. pr. Nemčijo! Iz neke debate, ki se je 23. oktobra vršila v nemškem državnem zboru, povzemamo, da se je kljub temu, da se je od leta 1885. do 1909. pomnožila produktivna zemlja le za 636.000 hektarov, vsled izboljšanja načina pridelovanja produciralo za celih 7 in pol milijonov ton več žita kakor pred nekako tridesetimi leti! Danes, ko šteje Nemčija 65 milijonov prebivavstva, je prebivavstvo z živili boljše preskrbljeno kakor je bilo leta 1871. pri 48 milijonih prebivavcev! Zato Nemci n. pr. vso rž, kar je rabijo za krmo — samo za krmo je rabijo na leto 2 milijona ton — doma pridelajo in jo nekaj lahko tudi izvažajo, le žita, ki gre veliko več, uvažajo iz tujine za 13%, kar ni veliko. Tudi skoro vse meso za porabo producira nemška živinoreja sama — 96%, le 4% se iz tujine uvažajo. Nemško kmetijstvo torej, kakor te številke kažejo, svojo nalogo izvrstno izvršuje, to pa zato, ker ondi že dolgo vsi merodajni faktorji delajo na to, da se vedno več zemlje napravi plodovite, da se kmet organizira in da kmečki naraščaj ostane večinoma doma in ne dere na tuje kakor pri nas. Vzbuja in gojiti ljubezen do kmečkega dela, spada v Nemčiji med najbolj poglobitve naloge javnih faktorjev, zlasti pa šole, dočim se je pri nas še pred nedolгим časom mladina v šolah kmečkemu poklicu odtujevala in vbijala deci v glavo misel, da je vredno biti le »gospod«, kmečki stan pa da je nekaj manjvrednega in zaničljivega. Hvala Bogu, da se zdaj obrača na boljše. Eden najvažnejših poklicov naše orlovske organizacije je, da priklene kmečko mladino na dom in v njej budi ljubezen do grude. Fantje, ki imate v tem oziru kaj na srcu, kar oglasite se! Z veseljem bo »Mladost« vsak tak sestavek sprejela!

Preidimo k drugi stvari. Bliža se občni zbor naše Zveze. Takrat se bomo o marsičem morali temeljito pomeniti, ker so se pokazale v naši organizaciji marsikateri pomanjkljivosti. Splošno pravijo, da se telovadba premalo goji, oziroma da so naši člani v telovadbi tupatam nezadostno izvežbani, kar se seveda posebno pri javnih nastopih pokaže.

Vzrok ni nobeden drugi kakor ta, da nam tako v centrali kakor po odsekih manjka vaditeljev. Eden ne more vsemu kos biti. Najboljši pripomoček zoper to so pač tečaji v Ljubljani. Seveda morajo ti tečaji biti dobro prirejeni. Vaditeljev pa ne smemo izuriti samo telesno, ampak treba je gledati tudi na njihove moralne kvalitete. Vaditelj mora biti možat, da se človek v vsakem oziru lahko nanj zanesa in da napravi vtis resnega človeka, ki imponira in zna vzdrževati disciplino. Otročji ljudje za tak posel niso.

Eno najvitalejših vprašanj naše organizacije tako od strani centrale kakor od strani okrožji in podzvez, koder že več ali menj obstojajo, so revizije. Revizije so se zanemarjale. Zveza ima dobro evidenco le o enem delu odsekov, za nekatere se komaj kaj ve. Tudi nam ni znano, ali imajo vsa okrožja temeljito evidenco o svojih odsekih. Zveza bo letos saj na podlagi vprašalnih pol o odsekih lahko podala kolikortoliko natančno sliko. Kako pa so okrožja o svojih odsekih informirana, to se ne ve, nekatera gotovo zelo dobro, pa gotovo ne vsa. Revizije se morajo vsako leto z vso natančnostjo vršiti in ne zadnji trenotek.

Pomeniti se nam bo nadalje o podzvezah. Potrebne so v več ozirih. Prvič razbremeneno predsedstvo Zveze, drugič fantje veliko rajši delajo, če so zopet zase po večjih okrajih v večalimenj samostojni podzvezi združeni, tretjič je delo tem potom tudi bolj intenzivno. Seveda to vse pod pogojem, da podzveza res na podlagi dobrega poslovnika redno deluje, kajti če je samo za parado, je boljše, da je ni. Za Gorenjce pozitivno vemo, da si podzveze žele. In drugi pogoj za uspešno delo je, če vse te podorganizacije predsedstvu redno in vestno poročajo. Nekateri so v tem oziru zelo marljive, vse pa ne.

Kar pa se izobraževalnega dela tiče, smo tudi na marsikaj radovedni. Ali so se vršili povsod mladeniški večeri in se je o njih vodil seznam? Ali so se tozadevni sklepi naše organizacije izpolnjevali? Ali vzgajamo govornikov? Kako je z »Mladostjo«? Če fantov ne bomo izobraževali, bomo tu in tam razočaranja doživeli. Ne zvalimo vsega na rame naše itak z delom preobložene duhovščine. Zadosti dolgo že delamo, da bi mogli iz srede našega naraščaja postaviti na socialno in kulturno bojišče dosti govornikov, predavateljev in voditeljev. Izrabljajte za to pridno vsako zimo, saj imamo že skoraj povsod v ta namen prijazne domove!

Velika napaka je tudi ta, da se mnogoteri odseki ne zavedajo, da morajo kaj žrtvovati, če hočejo, da naša organizacija napreduje. Članarina za Zvezo se ponekod kaj nemarno plačuje, nekateri odseki so na dolgu, kar obstojajo. List se mora tudi redno plačevati in dolžnost naših članov je tudi, da naše brošure kupujejo. Kako naj Zveza napreduje, če nima sredstev? Veliko se od nje zahteva, da pa i ona potrebuje pomoči, to marsikomu ne pade v glavo. Mi bi za tiste, ki v tem oziru svojo dolžnost zanemarjajo, predlagali najstrožje odredbe; bomo videli, kaj bo občni zbor rekel.

Gotovo pa je, da imajo tudi odseki svoje pritožbe. Kar na dan z njimi, občni zbor je tukaj, da se temeljito pomenimo. Če bi imeli na občni zbor priti le, da par referatov poslušamo, potem pa gremo k igri ali kam drugam, bi bilo vseeno, če bi ga ne bilo, saj se referati lahko natisnejo. Torej na občnem zboru z vsem na dan, kar je v sreč!

Opomba.

Po pomoti je bila zadnja številka našega lista označena s številko 19, mesto 18, in so bile zato tudi strani napačno (previsoko) zaznamovane. Zato današnji list nosi številko 18 in nižjo numeracijo strani. Kdor bo torej dal letnik vezati, bo lahko številke tako uvrstil, da bo numeracija pravilna.